AH 375
2026Z19832

Antwoord van minister Berendsen (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 14 oktober 2026)

Vraag 1

Bent u bekend met de uitlatingen van Francesca Albanese, speciaal VN-rapporteur voor de mensenrechtensituatie in de bezette Palestijnse gebieden, tijdens het Festival di Open in Parma op 19 september jl.? [1]

Vraag 2

Klopt het dat mevrouw Albanese tijdens deze bijeenkomst heeft opgeroepen om te stoppen met het leveren van wapens aan Oekraïne?

Vraag 3

Klopt het dat zij heeft gesuggereerd dat er “redenen” waren voor de Russische invasie van Oekraïne?

Vraag 4

Klopt het voorts dat zij beweerde dat er sprake is van een politieke berekening binnen een door de Verenigde Staten geleide NAVO die gebaat zou zijn bij een “zwak Europa”, en dat om die reden “dat front openblijft”?

Antwoord vragen 1, 2, 3, 4

Het kabinet beschikt niet over een officiële en volledige weergave van de uitspraken van mevrouw Albanese tijdens het genoemde festival. In het genoemde artikel staan enkel referenties aan korte videofragmenten van het interview. Het volledige gesprek is, voor zover bekend, ook niet elders beschikbaar. Hierdoor kan de juistheid, volledigheid en de precieze context van de aan de VN Speciaal Rapporteur Albanese toegeschreven uitspraken niet objectief worden beoordeeld.

Zoals ook in eerdere beantwoording aan uw Kamer aangegeven, acht het kabinet enkele uitlatingen van Speciaal Rapporteur Albanese onbetamelijk en niet in lijn met de gedragscode. Nederland heeft Speciaal Rapporteur Albanese dan ook

[1] UN Watch, 22 September 2026, 'Albanese Refused to Condemn Iran, Now She Attacks NATO Over Ukraine' (https://unwatch.org/albanese-refused-to-condemn-iran-now-she-attacks-nato-over-ukraine/); Brussels Signal, 22 September 2026, 'UN Palestine rapporteur Albanese says NATO keeps Ukraine war open and backs halt to arms'.

meermaals aangesproken op gedane uitlatingen. Ook bovengenoemde uitspraken op het festival en bij RT, voor zover die objectief te beoordelen zijn, zijn niet in lijn met haar mandaat. Het kabinet zal mevrouw Albanese hier op aan blijven spreken.

Vraag 5

Hoe oordeelt u over het feit dat een functionaris van de Verenigde Naties dergelijke verstrekkende geopolitieke beschuldigingen uit, terwijl zij ter plekke zelf expliciet toegaf “geen expert” te zijn en “geen oplossing” te hebben en dat dit onderwerp ook niet haar mandaat betreft?

Antwoord

Speciaal Rapporteurs hebben een groot publiek bereik en daarmee een belangrijke verantwoordelijkheid om bij hun publieke uitingen en in hun functie als Speciaal Rapporteur geen persoonlijke politieke meningen te verkondigen. Het kabinet is kritisch op door mevrouw Albanese in het verleden gedane uitspraken. Zoals bekend heeft het kabinet haar hier ook op aangesproken en opgeroepen om af te zien van polariserende uitspraken in het publieke domein.

Daarnaast acht het kabinet het van belang dat mevrouw Albanese, wanneer zij spreekt in haar capaciteit als Speciaal Rapporteur voor de Palestijnse Gebieden, zich beperkt tot haar mandaat zoals vastgesteld door de Mensenrechtenraad en in lijn handelt met de VN-gedragscode voor Speciaal Rapporteurs.[2]

Vraag 6
Deelt u de mening dat een oproep tot het staken van wapenleveranties aan Oekraïne de facto neerkomt op een oproep tot capitulatie van Oekraïne? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Het kabinet ziet op geen enkele manier dat er sprake zou kunnen zijn van het staken van wapenleveranties aan Oekraïne. Door onze steun en die van partners is Oekraïne in staat zich te verdedigen tegen de Russische agressie. Het stoppen van die steun zal leiden tot een significante verslechtering van de situatie aan en achter de frontlinie voor Oekraïne. De gevolgen hiervan zullen enorm zijn voor Oekraïne zelf, maar ook voor Europa, door de te verwachte migratie, vele

[2] https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Executions/CodeOfConduct.pdf

burgerslachtoffers aan Oekraïense zijde, en een verdere dreiging voor de Europese veiligheid nog dichter bij de grenzen van de EU en de NAVO.

Vraag 7
Deelt u de opvatting dat het stopzetten van militaire steun aan Oekraïne zou leiden tot de rechteloze onderdrukking van miljoenen onschuldige mensen door het Russische regime? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Het kabinet ziet geen aanleiding om te geloven dat Oekraïens grondgebied dat door Rusland wordt bezet op een andere manier zal worden bestuurd dan de huidige gebieden die bezet zijn door Rusland. Daar is nu al sprake van wijdverspreide misstanden zoals seksueel geweld, oneerlijke rechtsgang en oorlogsmisdaden zoals ook aangegeven in de rapporten "Sexual Violence in the Context of the Russian Federation Full-Scale Armed Attack against Ukraine" uitgegeven door het OHCHR[3], en "Report of the Independent International Commission of Inquiry on Ukraine to the Human Rights Council (A/HRC/61/61)"[4] gericht aan de VN Mensenrechtenraad.

Vraag 8
Deelt u de stelling dat vrede en veiligheid in Europa alleen duurzaam kunnen worden gewaarborgd wanneer wordt voorkomen dat Rusland deze agressieoorlog wint? Zo nee, waarom niet?

Antwoord
Ja.

Vraag 9
Deelt u de opvatting dat een sterke NAVO en onverminderde militaire, politieke en financiële steun aan Oekraïne noodzakelijk zijn om Poetin een halt toe te roepen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Ja.

Vraag 10

[3] Sexual Violence in the Context of the Russian Federation Full-Scale Armed Attack against Ukraine | UN Human Rights Monitoring Mission in Ukraine
[4] Report of the Independent International Commission of Inquiry on Ukraine to the Human Rights Council (A/HRC/61/61) | OHCHR

Hoe verhouden de uitspraken van mevrouw Albanese zich volgens u tot de realiteit dat Rusland soevereine grenzen schendt en NAVO-lidstaten dagelijks op de proef stelt met hybride aanvallen, spionage en sabotage?

Antwoord
Graag verwijs ik u naar het antwoord op vragen 1 t/m 4.

Vraag 11

Deelt u het standpunt dat de VN en haar rapporteurs moeten bijdragen aan vrede, veiligheid en het handhaven van het Handvest van de VN, en dat de uitspraken van mevrouw Albanese hier haaks op staan? Zo nee, waarom niet?

Vraag 12

Deelt u het oordeel dat uitlatingen over de oorlog in Oekraïne en aanvallen op de NAVO volstrekt buiten het formele mandaat van mevrouw Albanese als rapporteur voor de bezette Palestijnse gebieden vallen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 13

Hoe beoordeelt u de selectiviteit van mevrouw Albanese, die zich in januari 2026 beriep op de grenzen van haar mandaat om geen commentaar te geven op het neerslaan van demonstranten door het Iraanse regime, maar diezelfde mandaatsgrenzen negeert wanneer zij westerse democratieën kan bekritiseren?

Antwoord vragen 11, 12 en 13

Het kabinet deelt het standpunt dat VN-rapporteurs moeten bijdragen aan vrede, veiligheid en het handhaven van het Handvest van de VN en zich in hun publieke uitlatingen tot hun mandaat moeten beperken. Uitlatingen over de oorlog in Oekraïne en aanvallen op de NAVO vallen buiten het formele mandaat van mevrouw Albanese. Het kabinet heeft haar eerder opgeroepen weg te blijven van polariserende uitspraken in het publieke domein en zal dat blijven doen.

Vraag 14

Hoe beziet u in bredere zin de ideologie van het derdewereldactivisme (third-worldism) binnen internationale gremia zoals de VN, waarbij westerse democratieën stelselmatig als imperialistisch of kwaadwillend worden neergezet,

terwijl niet-westerse autoritaire regimes en agressors moreel worden gerelativeerd of vergoelijkt?

Vraag 15

Herkent u deze ideologie van derdewereldactivisme in de publieke optredens, retoriek en verslaglegging van mevrouw Albanese?

Antwoord vragen 14 en 15

In algemene zin neemt het kabinet ongefundeerde kritiek, uit welke hoek deze ook komt, ter kennisgeving aan. Het kabinet geeft zijn beleid vorm op basis van eigen uitgangspunten en analyses. Daarnaast hecht het kabinet er sterk aan dat het debat binnen internationale gremia zoals de VN, plaatsvindt op basis van feiten, het internationaal recht en universele mensenrechten, en niet op basis van simplificerende tegenstellingen. Nederland zal zich daarom blijven inzetten voor een consistente, op regels gebaseerde benadering en voor dialoog met alle leden over het belang van gelijke toepassing van internationale normen, ook waar dit politiek ongemakkelijk is.

Vraag 16

Hoe duidt u in dat kader het optreden van mevrouw Albanese bij de Russische staatszender RT op 13 september jl., waarin zij zich uitliet over het Amerikaanse embargo tegen Cuba?

Vraag 17

Deelt u de mening dat een VN-rapporteur haar positie en het gezag van de Verenigde Naties niet mag misbruiken om Russische propaganda en antiwesterse sentimenten te verspreiden? Zo nee, waarom niet?

Vraag 18

Deelt u de conclusie dat deze uitspraken volstrekt niet passen bij de functie en de waardigheid van een gezant of speciaal rapporteur van de VN? Zo nee, waarom niet?

Vraag 19

Deelt u de mening dat mevrouw Albanese door haar structurele vooringenomenheid ongeschikt is voor haar rol als onafhankelijk speciaal rapporteur? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vragen 16, 17, 18 en 19

Het kabinet acht het van belang dat VN Speciaal Rapporteurs geen persoonlijke politieke meningen verkondigen en zich houden aan hun mandaat evenals de bovengenoemde VN-gedragscode. Uitspraken over het Cuba embargo op RT passen daar niet bij.

Het kabinet was eerder kritisch op door mevrouw Albanese in het verleden gedane uitspraken. Zoals bekend heeft het kabinet haar hier ook op aangesproken en opgeroepen om af te zien van polariserende uitspraken in het publieke domein. Zoals aangegeven in antwoorden op eerdere Kamervragen, was het kabinet ook geen voorstander van haar herbenoeming.[5]

Vraag 20

Bent u bereid om haar speciale status en haar rol als speciaal rapporteur ter discussie te stellen samen met gelijkgezinde internationale partners tijdens de Algemene Vergadering van de VN in New York? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Vorig jaar is het mandaat van mevrouw Albanese verlengd tot april 2028. Zoals hierboven genoemd was het kabinet geen voorstander van haar herbenoeming. Klachten over het functioneren van een Speciaal Rapporteur, of vermoedelijke schending van de VN-gedragscode, kunnen worden ingediend bij de voorzitter van het zgn. coördinatie comité van VN-mandaathouders in Geneve. Deze klachten worden vertrouwelijk behandeld door dit comité. Het coördinatie comité rapporteert jaarlijks in algemene zin aan de VN-Mensenrechtenraad over het functioneren van Speciaal Rapporteurs. Indien het coördinatie comité besluit dat er sprake is van een overduidelijke, structurele schending van de gedragscode, kan dit worden doorverwezen naar de voorzitter van de VN-Mensenrechtenraad. Het is dan aan de voorzitter van de VN-Mensenrechtenraad in Geneve hoe dit wordt voorgelegd aan de leden van de VN-Mensenrechtenraad.

Zoals ook in eerdere beantwoording aan uw Kamer aangegeven, acht het kabinet enkele uitlatingen van Speciaal Rapporteur Albanese onbetamelijk en niet in lijn met de gedragscode. Nederland heeft Speciaal Rapporteur Albanese dan ook meermaals aangesproken op gedane uitlatingen. Ook bovengenoemde uitspraken op het festival en bij RT, voor zover die objectief te beoordelen zijn,

[5] Beantwoording vragen Diederik van Dijk en Stoffer, 2025Z02897

zijn niet in lijn met haar mandaat. Het kabinet zal mevrouw Albanese hier op aan blijven spreken.